

Dorovský, Ivan

[Čurkina, Iskra. Rusko-slovenski kulturni stiki : od konca 18. stoletja do leta 1914]

Sborník prací Filozofické fakulty brněnské univerzity. D, Řada literárněvědná. 1997, vol. 46, iss. D44, pp. 158-

ISBN 80-210-1731-7

ISSN 0231-7818

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/107769>

Access Date: 29. 02. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

žánrových studií. Přípravná fáze bádání, k níž tento polský sborník náleží, by měla být vystředána hlubším ponorem, politika a publicistika by měly ustoupit estetice.

Ivo Pospišil

Iskra Čurkina: Rusko–slovenski kulturni stiki. Od konca 18. stoletja do leta 1914. Slovenska matica, Ljubljana 1995, 286 stran.

Známa ruská slovenistka předkládá syntézu svých dosavadních dílčích studií o vzájemných rusko–slovenských a slovinsko–ruských kulturních a vědeckých stycích od počátku slovinského osvícenství do počátku první světové války.

V devíti kapitolách autorka sonduje počátky vzájemného poznávání, podněty ruské slavistiky, které ovlivnily Kopitarovu vědeckou činnost, působení ruských slavistů ve Slovinsku, navázání trvalých rusko–slovenských styků apod. Samostatné kapitoly Čurkinová věnovala Janu Baudouinu de Courtenay a jeho vztahu ke slovínštině a Slovincům a účasti Slovinců v rusko–rumunsko–turecké válce (1877–1878). V posledních třech kapitolách pak Čurkinová zhodnotila ruskou slovenistiku v posledních desetiletích minulého a na počátku našeho století, činnost slovinských emigrantů v Rusku a „hledání nového Ruska“.

Práce dokládá autorčiny všestranné znalosti slovinské, ruské i slovanské historické, literární historické a jazykovědné odborné literatury. Vyznačuje se jasností, čtivostí a dokumentární přehledností.

Z knihy je zřejmé (a to je ostatně přirozené), že se na rozvoji slovinsko–ruských kulturních, vědeckých, uměleckých aj. styků výrazně podílela rovněž česká a slovenská slavistická věda, zejména minulého století, kdy spolupráce slavistů byla mnohem systematictější a rozsáhlejší, než je tomu na konci našeho století.

Kniha je přeložena z ruštiny a opatřena úvodním textem slovinského historika Vasilije Melika, v němž představil ruskou slavistiku a slovenistiku slovinským čtenářům.

Ivan Dorovský

Jelena Lužina: Istorija na makedonskata drama. Makedonska bitova drama. Kultura, Skopje 1995, 359 stran.

Odchovankyně záhřebské teatrologické školy a dramaturgyně chorvátských divadel se po přestěhování do Skopje v roce 1988 začala intenzivně zabývat dějinami a teoreticko–metodologickými otázkami makedonského divadla a dramatu.

Hned v úvodu autorka zjišťuje, že dosud chybí základní pohled na existující divadelní texty i soustavná prezentace makedonské dramatiky a že neexistují dosud dějiny divadla a soupis repertoáru divadelních těles (což ovšem není tak docela pravda, neboť existují solidní práce A. Aleksieva a R. Stefanovského a četné monografie o několika předních dramaticích!).

J. Lužinová vymezuje periodizaci makedonského divadla a dramatu na „prvních sto let“ (1848–1950) a na následující více než čtyři desetiletí (1950–1994). Přitom první období ještě správně dělí na desetiletí minulého a desetiletí našeho století.

Jak podtitul práce napovídá, Lužinová se v dalších kapitolách zabývá tzv. „bytovým dramatem“ (což zahrnuje dramatickou báchorku, drama z venkovského prostředí, psychologické drama ap.): nejprve z hlediska žánru, aby mohla mj. konstatovat, že makedonské bytové drama patří žánrově k tzv. lidovému divadlu (Volkstheater). Tento typ divadla patří, jak známo, k tzv. středoevropské divadelní sféře, jejímž centrem byla Vídeň a jež je časově vymezena léty 1810/20–1862 (v tom roce zemřel Johann Nepomuk Nestroy). Přitom se vídeňská periferie stala rodištěm zcela nového divadelního žánru, jímž byl tzv. Volksschauspiel.